

2014
2018

Pla Local de Cooperació al Desenvolupament del municipi d'Igualada

Crèdits

Edita Ajuntament d'Igualada

Coordinació i redacció: Helga Jorba Noguera i regidoria de Cooperació i Solidaritat

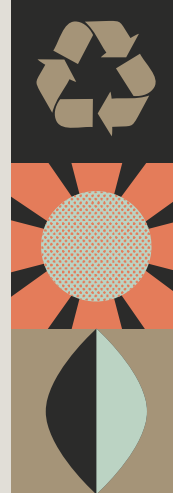
Fotografies: www.setem.org

Disseny: DD Disseny Gràfic - david@dddisseny.com

Pla aprovat el 17 de juny de 2014 en sessió plenària de l'Ajuntament d'Igualada

Índex

Introducció	04
Marc de referència	05
Missió, valors i principis	07
Missió	07
Valors	07
Principis	08
Pla estratègic	09
Línies estratègiques	09
Prioritats geogràfiques	10
Sectors prioritaris	11
Pla operatiu	12
Modalitats d'actuació	12
Instruments	12
Pla de treball anual	13
Escenari econòmic	14

2014
2018

Pla Local de Cooperació al Desenvolupament del municipi d'Igualada

Introducció

Igualada va donar el tret de sortida a la cooperació internacional l'any 1992 quan el Ple municipal va aprovar el primer protocol d'amistat amb continguts de cooperació amb la comunitat Nueva Esperanza d'El Salvador. Prèviament l'Ajuntament havia començat a mantenir contactes amb entitats com Setem, Justícia i Pau, Mans Unides... L'any 1993 l'Ajuntament ja va incloure una partida de Cooperació a la llavors Àrea de Benestar Social amb la pretensió d'incrementar-la per tal d'apropar-la cada vegada més al 0,7%. També es van posar en marxa una sèrie d'accions incloses en el Programa de Cooperació, com van ser la campanya "Igualada amb Sarajevo", el suport al programa de refugiats bosnians de Creu Roja Anòia i altres projectes.

Seguint amb la línia encetada, el 12 de juliol de 1994 es va aprovar en sessió plenària la creació i regulació de la comissió *Igualada Solidària*, integrada per tots els grups amb representació política a l'Ajuntament, i per totes aquelles organitzacions no governamentals amb implantació a la ciutat que treballen en el camp de la cooperació i la solidaritat internacional, amb l'objectiu de coordinar els esforços de totes les entitats i administracions d'Igualada.

Des de llavors, aquesta regulació ha sigut el marc de referència per al seu funcionament, però sempre permetent-ne una interpretació flexible per tal d'adaptar la comissió a les circumstàncies concretes i aconseguir un funcionament pràctic i eficaç per als seus objectius, sent així com s'han introduït millores, s'han acordat intervencions des de la mateixa comissió en mobilitzacions populars en qüestions sensibles relacionades amb la cooperació com les campanyes de foment del comerç just. També, després de consensuar-ho amb *Igualada Solidària*, l'any 2004 l'Ajuntament d'Igualada va acordar amb els seus treballadors/es que s'inclourien productes de comerç just en els lots de Nadal, així com la utilització de café provinent de comerç just en les màquines dels centres municipals.

Ara, després de 20 anys de la creació de la comissió *Igualada Solidària*, i en un context difícil com l'actual, ens proposem definir les estratègies de futur i aprofitar, en la mesura del possible, les oportunitats actuals. Amb aquest pla, que té per objectiu fixar les línies generals i les directrius bàsiques en matèria de cooperació per als quatre propers anys, donem doncs un nou pas endavant amb el què pretenem millorar la qualitat i l'impacte de les actuacions i, al mateix temps, posar a l'abast dels agents que treballen en cooperació i solidaritat al municipi i, en general, de la ciutadania, una política pública transparent i avaluable.

Per elaborar aquest pla hem comptat amb la participació de les entitats de la comissió *Igualada Solidària*, algunes de nova incorporació i altres amb una llarga trajectòria de treball conjunt al municipi. La reflexió entorn les experiències del passat, dels encerts i dels errors, ha servit per anar perfilant el pla que presentem aquí i, sobretot, per definir entre tots cap a on volem anar.

Marc de referència

En els últims anys les ciutats han esdevingut un nou actor en la cooperació internacional. Així ho reconeix la llei 26/2001 de Cooperació al Desenvolupament que apel·la als ens locals de Catalunya com a motors de la solidaritat internacional, expressió de la voluntat i el compromís del poble català.

L'Ajuntament, com a agent actiu i compromès amb la cooperació al desenvolupament i la solidaritat internacional, té la responsabilitat d' "impulsar el desenvolupament econòmic i el benestar social dels habitants dels països receptors de la cooperació" i de "fomentar el compromís i les capacitats dels ciutadans de Catalunya a favor del desenvolupament" a través de la sensibilització, la formació, la capacitació dels agents de cooperació, l'impuls d'iniciatives o la promoció del comerç just i solidari.

En els propers anys ens proposem reforçar el paper de l'Ajuntament com a agent de cooperació, sobretot en el seu rol de facilitador i també a través de la cooperació directa, de la intervenció de ciutat a ciutat.

Per fer-ho comptem amb el següent marc de referència:

Drets Humans

L'accés a una vida digna inclou necessàriament el reconeixement de totes les dimensions dels drets humans, inclosos els drets col·lectius. Els drets humans són indivisibles i interdependents i queden reflectits en la *Declaració Universal de Drets Humans* (1948), el *Pacte Internacional de drets civils i polítics* (1966) i el *Pacte Internacional de drets econòmics, socials i culturals* (1966). Altres drets humans que no queden expressament reflectits però que cal anar incorporant a la cooperació són els anomenats de "tercera generació", que són el dret a la pau, a la sostenibilitat, a l'assistència humanitària i al desenvolupament.

Fites del Mil·lenni

Compromisos internacionals de lluita contra la pobresa adquirits en cimera i conferències internacionals promogudes per les Nacions Unides des dels anys noranta i establerts a Ginebra el juny del 2000. Els compromisos adquirits formen part de l'Agenda de Desenvolupament Internacional pel 2015.

Llei 26/2001 de cooperació al desenvolupament

Es reconeix per primera vegada a Catalunya la legitimitat d'actuació dels ens locals en matèria de cooperació. Aquesta Llei disposa que els valors, les finalitats i els principis ordenadors de la cooperació autonòmica informin també les actuacions dels ens locals de Catalunya i estableix els mecanismes de coordinació, col·laboració i cooperació amb aquests. El Pla director de cooperació al desenvolupament, de periodicitat quadriennal, és l'instrument de planificació estratègica de què es dota l'administració de la Generalitat per tal d'establir les previsions de recursos i les prioritats geogràfiques o sectorials, que s'hauran de respectar i concretar en els plans anuals.

Llei 21/2003 de 4 de juliol de foment de la pau

Aquesta llei estableix les actuacions que han de dur a terme l'Administració de la Generalitat i els ens locals per tal de promoure la cultura de la pau i el diàleg intercultural i interreligiós, contribuir a l'eradicació dels conflictes violents i tractar-ne les causes.

A més, en el desenvolupament de les polítiques de cooperació i solidaritat municipals comptem amb el suport dels ens següents:

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD)

Va ésser creada el 2003 i és l'entitat encarregada d'executar i de gestionar la política de cooperació al desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament (FCCD)

És una organització formada per ajuntaments catalans i altres organitzacions municipals (diputacions, consells comarcals...) que destinen una part del seu pressupost a finançar accions de cooperació al desenvolupament i de solidaritat amb els pobles de països més desfavorits. Gestiona de manera conjunta els recursos econòmics aportats per les institucions associades i disposa d'un equip tècnic d'especialistes que fan un seguiment coordinat dels projectes que es financen.

Diputació de Barcelona

L'Oficina de Cooperació al Desenvolupament de la Diputació de Barcelona gestiona el pressupost solidari de la Diputació, que representa el 0,7% dels seus ingressos.

Missió, valors i principis

Missió

Impulsar accions de sensibilització i de cooperació al desenvolupament de *qualitat i amb una voluntat transformadora*, que donin resposta a les necessitats de la població i contribueixin a millorar el benestar i a eradicar la pobresa i les desigualtats, ja sigui reforçant la capacitat i autonomia dels països empobrits i dels seus governs i organitzacions socials com fomentant un canvi en els valors i les actituds dels països d'origen a través de l'educació vers una ciutadania compromesa, responsable i activa.

Valors

Els valors o eixos transversals que orienten aquest pla i que, per tant, han d'estar presents en tota intervenció de sensibilització i de cooperació al desenvolupament són:

Foment de la pau. El foment de la cultura de la pau i la convivència i del diàleg com a elements per a la prevenció i la resolució dels conflictes són elements inherents a la creació de benestar i desenvolupament que persegueixen les accions de cooperació.

Defensa dels drets humans i els drets de ciutadania. Defensa i promoció dels drets humans, incloent-hi els drets civils, polítics, econòmics, socials i culturals, sent les persones les protagonistes i destinatàries últimes de la política pública de cooperació per al desenvolupament.

Promoció del desenvolupament local i comunitari. El desenvolupament local endogen i auto-centrat es fonamenta en l'exercici de la sobirania sobre el propi territori. Les polítiques de sobirania alimentària, energètica, ambiental, etc., és a dir, la sobirania aplicada al dret de produir i abastir-se d'aliments, d'energia o de protegir el patrimoni, permeten que els sistemes productius s'orientin de manera prioritària a les necessitats locals, fomentant al mateix temps les relacions d'igual a igual.

Perspectiva de gènere. La pobresa afecta de manera especial les dones. Introduir la perspectiva de gènere és fonamental perquè la lluita contra la pobresa arribi a tota la població i es promogui la igualtat en els processos de presa de decisions i de participació democràtica. Entenem per pobresa no només la manca d'ingressos econòmics sinó també la manca d'accés als serveis bàsics (aigua, alimentació, salut, educació i habitatge), de seguretat personal i la falta de teixit social i comunitari que impedeix participar en els processos polítics i de presa de decisió que afecten a la vida de les persones i de la comunitat.

Sostenibilitat ambiental. El concepte de desenvolupament sostenible, sorgit arran de la Cimera de Río de Janeiro de 1992, ha de donar resposta al continu deteriorament mediambiental, buscant l'equilibri entre economia, societat i ecologia.

Principis

Aquest pla i les actuacions que se'n derivin es regiran pels principis següents:

Transversalitat. Implicar les diverses àrees de l'Ajuntament i les entitats de la ciutat en les polítiques de cooperació al desenvolupament i de solidaritat, per millorar l'impacte de les intervencions i traçar línies d'acció coherents.

Transparència. Difondre de forma regular i oportuna la informació sobre les polítiques públiques de cooperació i de solidaritat de l'Ajuntament, per tal de fer-ne partícip a la ciutadania.

Concertació. Treballar de manera coordinada entre tots els agents del territori, amb objectius i enfoc comuns, per tal de concentrar els esforços i els recursos i maximitzar l'eficiència.

Pla estratègic

Per tal d'impulsar accions de sensibilització i de cooperació al desenvolupament de qualitat i transformadores de la societat, en línia amb els compromisos internacionals en la matèria i tenint en compte la realitat i necessitats del municipi, s'ha elaborat el següent pla estratègic que ha de servir com a marc de referència per al futur disseny de programes i projectes.

Línies estratègiques

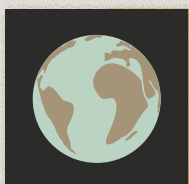
A continuació s'indiquen les línies estratègiques a desenvolupar i l'objectiu que persegueixen:

LE1. Fomentar un canvi de valors i actituds

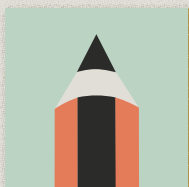
Objectiu: Sensibilitzar a la població sobre les desigualtats, tant les que es produeixen al nostre país com en els països del Sud, i fomentar la cultura de la pau i la convivència entre cultures, tot educant vers una ciutadania responsable i compromesa.

LE2. Promoure una cooperació al desenvolupament sostenible i transformadora

Objectiu: Reforçar la capacitat i autonomia dels països empobrits i dels seus governs i organitzacions socials, donant suport al teixit social i respectant els processos de desenvolupament local i comunitari.

LE3. Millorar la comunicació i la incidència pública de les actuacions

Objectiu: Impulsar accions encaminades a informar a la ciutadania, que donin visibilitat a les actuacions i que ajudin a incorporar la transversalitat en matèria de cooperació i solidaritat (materials, mobilització ciutadana, noves tecnologies...).

LE4. Millorar la qualitat i eficàcia de la cooperació al desenvolupament i de l'acció humanitària

Objectiu: Promoure accions de millora dels mecanismes, instruments, etc., per aconseguir una major qualitat i impacte de les actuacions en matèria de cooperació al desenvolupament i de l'acció humanitària.

Prioritats geogràfiques

Per tal de destinar els recursos a les zones més necessitades i també a aquelles que amb el temps han establert un vincle especial amb la nostra ciutat, hem fixat uns criteris que han de servir per determinar les àrees geogràfiques prioritàries d'intervenció, sense perjudici de les zones que en cada moment requereixen una acció humanitària urgent.

Es consideraran com a objecte de cooperació al desenvolupament les zones o ciutats que compleixin algun d'aquests requisits:

Ciutats que disposin d'un protocol d'amistat amb Igualada. L'Ajuntament d'Igualada té signats actualment dos protocols d'amistat i col·laboració en l'àmbit de la cooperació internacional: amb la Comunitat de Nueva Esperanza (El Salvador) i amb Travnik (Bòsnia).

També, malgrat no es signés el protocol d'amistat corresponent, l'Ajuntament d'Igualada des de l'any 1995 manté una relació molt estreta amb Mahbes, campament de refugiats sahrauís (Tinduf).

Ciutats i municipis dels països i territoris més desfavorits. Països o territoris amb nivells de desenvolupament humà baix o baix-mig o alt risc d'exclusió social, així com d'altres zones en situació de conflicte armat o post-conflicte armat susceptibles de generar violència.

Ciutats i municipis que disposin d'una contrapart local. Ciutats i municipis on hi hagi contraparts locals de capacitats demostrades o potencials que, sota el principi de corresponsabilitat, donin suport sobre el terreny a la implementació dels projectes de cooperació.

Ciutats i municipis de països i pobles emissors d'emigrants. Concretament, ciutats i municipis dels països i pobles que es corresponen a zones d'especial afluència de persones immigrades a Igualada amb els quals hi hagi potencialitats d'engegar línies de treball en codesenvolupament.

A més a més, cada any s'establirà una dotació per a emergències que es destinarà a aquelles zones que necessitin una **acció humanitària** urgent, siguin o no considerades àrees prioritàries d'actuació. En cas que a finals d'any es disposi d'un romanent, aquest es destinarà a les actuacions d'emergència que determini la Comissió Igualada Solidària.

Sectors prioritàris

Hi ha quatre àmbits que considerem prioritàris i que formen part del projecte de ciutat:

Educació/infància

Dona

Inserció laboral

Salut

Les accions de cooperació al desenvolupament i sensibilització faran incidència en algun d'aquests àmbits i promouran, sempre que sigui possible, la participació dels diferents agents del territori (gremis, centres d'investigació, centres escolars, etc.).

Pla operatiu

Modalitats d'actuació

Per tal de desplegar la política municipal de cooperació s'estableixen les següents modalitats d'actuació:

Formació i sensibilització. Accions impulsades des de l'ajuntament per tal de difondre i denunciar les desigualtats i injustícies socials, donar a conèixer models i recursos alternatius (comerç just, consum responsable) i fomentar la cultura de pau i la convivència entre cultures.

Cooperació directa. Accions de cooperació al desenvolupament realitzades directament per l'ajuntament d'Igualada i/o a través de convenis i acords amb altres entitats o ajuntaments.

Cooperació indirecte. Suport econòmic als projectes de sensibilització i cooperació al desenvolupament presentats per les entitats sense afany de lucre del municipi, d'acord a les bases reguladores.

Instruments

Per dur a terme la política de cooperació i assolir els objectius estratègics envers la mateixa que ens hem proposat anteriorment comptem amb els següents recursos i instruments que hauran de ser desenvolupats en el pla de treball anual:

Convocatòria anual de subvencions

Comissió Igualada Solidària

Aportació econòmica a campanyes d'emergència

Octubre Solidari

Mostra d'entitats

Revista semestral

Cicles de xerrades

Pla de treball anual

Anualment la Comissió Igualada Solidària haurà d'aprovar el *Pla de Treball Anual*. Aquest document recollirà els recursos i instruments per desenvolupar les polítiques de cooperació municipal d'acord amb el model de l'annex. L'aprovació serà abans que finalitzi l'any anterior de la seva aplicació o, com a molt tard, un mes després de l'aprovació del pressupost municipal de l'any d'aplicació del Pla.

Pla de treball anual (a redactar anualment)

Línia estratègica (LE)

Objectiu general:

Objectiu específic	Projectes i/o activitats	Cronograma												Avaluació		
		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre	Indicadors	Fonts de verificació	

Escenari econòmic

Amb la voluntat de consolidar les polítiques de cooperació municipal i de dotar-les de major transparència i predictibilitat, s'estableix el compromís d'incrementar progressivament la despesa en cooperació fins arribar al 0,7% en 10 anys d'acord amb el quadre següent:

% de despesa en Cooperació realitzat entre 2010 i 2014

Any	% Cooperació
2010	0,45%
2011	0,39%
2012	0,38%
2013	0,30%
2014 (pressupost)	0,29%

Previsió de % de despesa en Cooperació entre els anys 2015 a 2024

Any	% Cooperació
2015	0,32%
2016	0,35%
2017	0,38%
2018	0,41%
2019	0,45%
2020	0,50%
2021	0,55%
2022	0,60%
2023	0,65%
2024	0,70%

El càlcul del % en despesa en cooperació es realitza segons l'aplicació dels criteris del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i inclouen les partides destinades a Cooperació de totes les regidories.

Ajuntament d'Igualada

IGUALADA
solidària

Amb finançament de:

 **Diputació
Barcelona**

